

Sosyal, Beşerî ve İdari Bilimler Dergisi

2022, 5(9): 1293-1311.

DOI: [10.26677/TR1010.2022.1077](https://doi.org/10.26677/TR1010.2022.1077)

ISSN: 2667-422X Dergi web sayfası: www.sobibder.org

ARAŞTIRMA MAKALESİ

Erkeklerin Toplumsal Cinsiyet Rollerinin Öz Şefkat Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi: Flört Şiddeti ve Bağlanma Kaygısının Aracılık Etkisi

Didem ÇENGEL, İstanbul Okan Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, İstanbul, e-posta: didemcengelakademi@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0429-0258>

Fatih YURDALAN, İstanbul Okan Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, İstanbul, e-posta: yurdalanfatih8@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0498-2342>

Öz

Bu araştırmanın amacı erkek toplumsal cinsiyet rollerinin erkekler tarafından uygulanan flört şiddeti ve bağlanma kaygısı aracılığında öz şefkat düzeyi üzerindeki etkisinin incelenmesidir. Bu amaç doğrultusunda 445 yetişkinlik çağında olan birey araştırmaya dahil edilmiştir. Araştırmada veri toplamak için Yakın İlişkilerde Yaşantılar Envanteri II, Flört Şiddetine Yönelik Tutum Ölçekleri, Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği ve Öz Anlayış Ölçeği kullanılmıştır. Araştırma değişkenleri arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığını incelemek amacıyla Pearson korelasyon analizi kullanılmıştır. Araştırma kapsamında kurulan modelin uyum indeksi değerlerinin kabul edilebilir sınırlar içerisinde olup olmadığını incelemek için ise yol analizi gerçekleştirilmiştir. Elde edilen sonuçlar, araştırma değişkenleri arasında anlamlı ilişkileri ve araştırma modelinin kabul edilebilir sınırlar içerisinde olduğunu göstermektedir. Erkeklerle atfedilen toplumsal cinsiyet rolleri ile öz şefkat değişkenleri arasındaki ilişkide erkeklerin uyguladığı flört şiddeti ve bağlanma kaygısının anlamlı aracılık etkileri olduğu bulunmuştur. Araştırma kapsamında elde edilen sonuçlar literatürde daha önce yapılan araştırmalar ile karşılaştırılmış ve bu araştırmalar ile benzerlikleri ve farklılıkları tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Toplumsal Cinsiyet Rollerini, Flört Şiddeti, Bağlanma Kaygısı, Öz Şefkat.

Makale Gönderme Tarihi: 04.07.2022

Makale Kabul Tarihi: 05.09.2022

Önerilen Atf:

Çengel, D. ve Yurdalan, F. (2022). Erkeklerin Toplumsal Cinsiyet Rollerinin Öz Şefkat Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi: Flört Şiddeti ve Bağlanma Kaygısının Aracılık Etkisi, *Sosyal, Beşerî ve İdari Bilimler Dergisi*, 5(9): 1293-1311.

Journal of Social, Humanities and Administrative Sciences

2022, 5(9): 1293-1311. DOI:10.26677/TR1010.2022.1077
ISSN: 2667-422X Dergi web sayfası: www.sobibder.org

RESEARCH PAPER

Examining the Effects of Men's Gender Roles on Self-Compassion: The Mediating Effect of Dating Violence and Attachment Anxiety

Didem ÇENGEL, İstanbul Okan University, Faculty of Humanities and Social Sciences, İstanbul, e-mail: didemcengelakademi@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0429-0258>

Fatih YURDALAN, İstanbul Okan University, Faculty of Humanities and Social Sciences, İstanbul, e-mail: yurdalanfatih8@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0498-2342>

Abstract

The aim of this study is to examine the effect of gender roles attributed to men on the level of self-compassion through dating violence and attachment anxiety applied by men. For this purpose, 445 adult individuals were included in the study. Inventory of Experiences in Close Relationships II, Attitude Scales towards Dating Violence, Gender Roles Attitude Scale and Self-Compassion Scale were used to collect data in the study. In the data collected through these data collection tools, firstly, it was checked whether there were extreme and/or extreme values, and then normality test was performed. As a result of the normality test, it was determined that the data set used in the research showed a normal distribution. For this reason, Pearson correlation analysis was used to examine whether there is a significant relationship between research variables. Path analysis was carried out in order to examine whether the fit index values of the model established within the scope of the research are within acceptable limits and to test the mediation effects. The results obtained show that there are significant relationships between the research variables and that the research model is within acceptable limits. In addition, it was found that men's dating violence and attachment anxiety had significant mediating effects in the relationship between gender roles attributed to men and self-compassion variables. The results obtained within the scope of the research were compared with the previous studies in the literature and the similarities and differences with these studies were discussed. In addition, within the scope of the research results, various suggestions were made to researchers who will carry out similar studies in the future and to clinicians working in the field.

Keywords: Gender Roles, Dating Violence, Attachment Anxiety, Self-Compassion.

Received: 04.07.2022

Accepted: 05.09.2022

Suggested Citation:

Çengel, D. and Yurdalan, F. (2022). Examining the Effects of Men's Gender Roles on Self-Compassion: The Mediating Effect of Dating Violence and Attachment Anxiety, *Journal of Social, Humanities and Administrative Sciences*, 5(9): 1293-1311.

GİRİŞ

Cinsiyet (sex), TDK'ye göre yaratılıştan gelen ve bireyi üreme işlevinde ayırt eden (TDK, 2021) bir kavram olmakla birlikte, bireyin kız ve erkek çocuğu olarak farklılaşmasında etkili olan fizyolojik, biyolojik ve genetik özelliklerin toplamı olarak tanımlanmaktadır. Biyolojik cinsiyet kadın ya da erkek olarak fiziksel özellikler taşımanın yanı sıra bireyin X ve Y kromozomlarına göre de belirlenmektedir; biyolojik olarak XX kromozomunu taşıyan birey kadın, XY kromozomunu taşıyan birey erkek olarak sınıflandırılmaktadır (Aydoğdu, 2017). Bir bebek dünyaya geldiğinde cinsiyeti vardır ancak erkeklik(ler) ve kadınlık(lar) toplumsal, kültürel, tarihsel koşulların ürünüdür ve böylece toplumsal cinsiyet, toplumsal inşadır. Giddens'in belirttiği gibi erkeklik kalıp yargılarında olduğu gibi kadınlık yargıları da toplumsal olarak yaratılmaktadır (Giddens, 2009). Toplumsal cinsiyet kavramı ise biyolojik olarak var olan farklılıkları temel alarak bu ayrıma yüklenen toplumsallığı (Marshall ve Furr, 2010) ve yine toplum tarafından kadınlar ve erkeklerden beklenen dişil ve eril performanslar, atfedilen roller ve bu roller bağlamında üstlenmesi beklenen sorumluluklara işaret eder (Butler, 2008).

Toplumsal cinsiyet; kadın ve erkeğin sosyal açıdan düzenleyicisi olarak, bireylerin nasıl davranacağı, ne konuşacağı, nasıl hareket edeceğine ilişkin davranışların içinde bulunulan toplum tarafından belirlenmesi ve beklentileri karşılaması ile ilgili bir kavramdır (Günay ve Bener, 2011). Toplumsal cinsiyet kavramı, kadınlar ve erkeklerden beklenen roller, beklentiler çerçevesinde kalıp yargılarla derinleşmekte ve yeniden dil ve kültür aracılığıyla dolayım girerek nesilden nesle aktarılmaktadır. Toplumsal cinsiyet kavramı daha iyi anlayabilmek için, toplumsal cinsiyet rollerini, kalıp yargıları, beklentileri ve performans gerektiren kadınlık ve erkeklik hallerini incelemek gerekmektedir. Cinsiyet ve toplumsal cinsiyet alanı üzerinde çeşitli ve genel kapsamlı yapılan tartışmalar birbirinden farklı disiplinlerin katkıları ile geniş bir ilgi alanını kapsamaktadır (Hooper, 2001). Hooper (2001), toplumsal cinsiyet kimliğinin sabit bir kategori değil, yaşam boyu sürdürülen pratiklerin eyleme dökülmesi ile gerçekleştiğinden söz etmektedir. Toplumsal cinsiyet kuramları, en özsel nitelik olan biyolojik hal; aile, devlet ve ekonomik süreçleri içerisinde barındıran kurumsallık ile inşa edilen sosyal hal ve dilin söylemsel inşasında toplumsal cinsiyetli hal olarak, üç ana çerçevede belirleyici olmaktadır (Hooper, 2001).

Cinsiyet kelimesi değişmez doğal biyolojik özelliklerimize vurgu yaparken, toplumsal cinsiyetin toplumlar arası ve zamansal olarak değişme özelliği, kültüre ve aileye göre yeni kimlikler ile farklılaşma özelliği vardır (Terzioğlu ve Taşkın, 2008). Bu bağlamda toplumsal cinsiyet, kadın ve erkek olarak var olan biyolojik yalın halin ötesinde, eşitsiz toplumsal ilişkileri ön plana çıkartarak cinsiyetin sadece biyolojik olarak algılanmaması gerektiğini belirtir (Sancar, 2008).

Toplumsal cinsiyet rolleri eşitlikçi ve geleneksel olarak ayrılabilir. Cinsiyete dayalı kalıp yargılar genellikle geleneksel cinsiyet rollerini destekler nitelikte erkekliği güç, kadınlığı itiat, çocuk bakımı ve ev içi düzenlemeler çerçevesinde karakterize etmektedir (Günay ve Bener, 2011). Toplumsal cinsiyet rolleri yaşam boyu devam eden ve toplumun senaryosuna bağlı kalarak oynanması gereken rollerdir (Vatandaş, 2007). Broverman ve arkadaşlarının (1972) ABD'de yaptığı bir araştırmada katılımcılardan, kadın ve erkekler için iyi olarak sınıflandırılan davranışları belirtmeleri istenmiştir. Erkekler için, saldırgan, bağımsız, önder, hırslı, baskın, tarafsız, mantıklı, matematikte başarılı ve duygu düşünceleri ayırt edebilen gibi özellikler ön plana çıkmışken; kadınlar için ise sakin, tertipli, zarif, kibar, sanatla ilgili, hassas ve duygusal gibi kalıp yargılar iyi özellik olarak görülmektedir (Broverman vd., 1972).

Bu görüşe göre, erkek olmak ötekinin; ırksal azınlığın, cinsel azınlığın ve kadınların karşısında olmaktadır. Erkeklerden erkeklik normları tarafından biçimlendirilen 'erkeklik rolleri' çerçevesinde davranış ve tutumlar sergilemeleri beklenir (Bozok, 2011). Yani ataerkil söylem kadınlığı olduğu kadar erkekliği de hegemonyası altına alır. Erkeklerden sert, rekabetçi, baskın, kontrol odaklı gibi

geleneksel toplumsal cinsiyetin erkeklik normlarına uygun davranışlar sergilemesi (Feder ve ark., 2010) ve toplumsallaşırken var olan çok katmanlı sistemler tüm bu performatif davranışları beslemektedir (Addis vd., 2016). Aile sistemi içerisinde babalar oğullarına sert ve agresif olması gerektiğini öğütülebilmektedir. Bu durum bireyin, sosyal sistem içerisinde arkadaş grupları ve akranlarına karşı bu davranışları sergilemek zorunda kalmasını sağlamaktadır. Ayrıca bu durum bireyin romantik ilişki içerisindeki davranışlarını da etkilemektedir. Birey, romantik ilişkilerde duygularını paylaşmanın zayıflık olabileceği düşüncesiyle ve toplumsal erkeklik rollerine uymadığından dolayı romantik partner ilişkilerinde olumsuz davranışlar sergileyebilmektedir (Good vd., 2005).

Ayrıca erkeklik rollerine bağlı oluşan beklentileri karşılamaya çalışmak erkekler açısından bazı duygusal çatışmalar yaşanmasına ve stres faktörünün artmasına neden olmaktadır (Eisler ve Skidmore, 1987). Erkeklerin beklenen rollere uygun davranış sergilemesinin yarattığı erkek cinsiyet rolü agresyon, saldırgan davranışlar, romantik ilişkilerde şiddet, öfke problemleri ve TSSB semptomları ile ilişkili olduğu belirtilmektedir (McDermott vd., 2010; Moore vd., 2010). Ayrıca eril dünyanın normlarına ve erkeksi kodlara önem veren erkekler, toplumsal cinsiyet rollerinin beklentilerini karşılayamadıklarını ve erkeksi normlara aykırı olduklarını düşündükleri zaman yetersizlik duyguları ile baş etmeye çalışmaktadır (Bayar vd., 2018). Başka bir deyişle toplumsal cinsiyet rolleri bağlamında erkeklik güç ve iktidar ile karakterize edildiği için erkeklerin yardım isteme davranışı ya da yaşadıkları sorunlara yönelik duygularını paylaşması kadınsılık ile bağdaştırılmaktadır. Buna bağlı olarak, toplumun erkeklik beklentilerini karşılamadığı erkekler kendilerini başarısız, eksik ya da yetersiz erkek olarak algılayabilmektedirler (Dökmen, 2017; Fonseca, 2010).

Toplumsal cinsiyet rolleri flört şiddetinin anlaşılmasında ve önlenmesinde en önemli faktörlerden bir tanesidir. Romantik ilişkilerde bulunan çiftlerden birinin diğerine, şiddet uygulaması, istismar etmesi flört içi şiddet olarak tanımlanmaktadır. Romantik ilişkide şiddet, toplumsal ve bireysel sağlığı yakından ilgilendiren, şiddeti deneyimleyen ve şiddet uygulayan kişiler üzerinde kısa ve uzun vadeli etkileri olan sosyal bir problemdir (Kaura ve Lohman, 2007). Kişiler arası şiddet türlerinden biri olan flört şiddeti, romantik ilişki içinde partnerlerin birbirine uyguladığı sözel, duygusal, fiziksel ve cinsel şiddet, tehdit ve gizli takibi kapsamaktadır. Dünya Sağlık Örgütü tarafından yakın partner şiddeti olarak da isimlendirilen flört şiddeti, yakın ilişkide bulunan partnerlerin birbirlerine fiziksel ve cinsel saldırganlık, zorla cinsel eylemde bulunma, duygusal ve psikolojik istismar ve kontrol etme tutumu ve davranışları da dahil olmak üzere fiziksel, cinsel ve psikolojik zarara neden olabilecek tüm davranışlar olarak tanımlanmaktadır (WHO, 2013).

Erkek egemenliğine dayalı güç dengesizliğinden kaynaklanan ataerkil sistem toplumda erkeğin güç ve kontrol mekanizması oluşturmasını normalleştirmekte, kadın partnerleri ikincil ve değersiz kılan bu roller özellikle kadınların flört ilişkisi içerisinde şiddet mağduru olma ihtimalini artırmaktadır (Anderson, 2005). Thompson (1986), yıllar geçtikçe cinsiyet rollerinde değişimler olsa bile ataerkil yapının hala baskın olduğunu ifade etmiştir. Erkek egemen toplum yapısının getirdiği düzende kadınların itaatkâr erkeklerin baskıcı olduğu varsayımı ile erkekler kendilerini kadınlardan daha üstün görerek onları koruması gereken olarak düşünmekte ve böylece partnerlerini cezalandırma hakkını ve şiddet uygulamayı da kendilerinde hak görmektedirler. Ataerkil aile yapısı, çiftler arası eğitim düzeyinde farklılıklar, partner şiddetinin artmasında risk faktörüdür (Heise, 1998).

Toplumsal cinsiyet kalıp yargılarına bağlı ortaya çıkan cinsiyetçilik ve toplumsal cinsiyet eşitsizliği, ataerkil toplum yapılanmasının erkeği ve kadını farklı konumlaması bireylerin flört şiddetini normal kabul etmesine neden olabilmektedir (Selçuk ve Avcı, 2018). Buna ek olarak, ataerkilliğin baskı ve kısıtlamaları normalleştiren yapılanması kadınların flört şiddetine uğrama

ihtimalini artırmaktadır (Selçuk ve Avcı, 2018). Toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin üreticisi ataerkil sistem içerisinde sosyalleşen bireyler, sosyalizasyon sürecinde öğrendikleri bilgileri kuşaktan kuşağa aktarma yoluyla kadın-erkek eşitsizliğini yeniden üretirler böylece kadının dezavantajlı konumu yeniden üretilir (Doltaş, 1995) ve şiddet tutumu da yeniden üretilir. Bir toplum içerisinde toplumsal cinsiyet eşitsizliğine bağlı kadınlığın pasiflik erkeklerin de hakimiyet ile ilişkilendiği, cinsiyetçi normları var olduğunda, bireyler arası şiddet oranı artmaktadır (WHO, 2013).

Ayrıca geleneksel ataerkil yapıyı benimseyen erkekler şiddeti normalleştirme eğilimindedirler (Gressard vd., 2015). Erkeklikle ilgili alınyazını incelendiğinde, geleneksel erkeklik rollerini benimseyen erkeklerin, erkekliklerini tehdit edebilecek herhangi bir durumla karşı karşıya kaldıklarında şiddet aracılığıyla yeniden o üstünlüğü kazanmaya çalıştığını destekleyen araştırmalar bulunmaktadır (Sakallı ve Türoğlu, 2019). Buna ek olarak, yine erkeklerin yaşamış olduğu toplumsal cinsiyet rollerini taşımamanın yüküyle bağlantılı olan stresleri ile şiddete yönelik tutum ve kadına karşı şiddet arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu ortaya konulmuştur (Baugher ve Gazmararian, 2015). Ayrıca erkeklerin toplumsal cinsiyet rolü stresi ile cinsel taciz uygulayıcısı olma ve partnere yönelik şiddet uygulama olasılığı arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur (Zapata-Calvente vd., 2019).

Bağlanma davranışı tüm memelilerde var olan ve kendini güvende hissetmeye bağlı olan bir davranıştır (Atik, 2013). Bowlby'e göre bebekler kendileri için özel olan belirli kişilere ya da kişiye bağlanma davranışını yöneltirler. Bağlanma kuramı, çocuklukta temel bakım veren kişi ile kurduğumuz duygusal bağlar ile yetişkinlik döneminde kurduğumuz yakın ilişkilerin benzer olduğunu göstermektedir (Hazan ve Shaver 1987). Dolayısıyla erken dönem bağlanma biçimlerimiz romantik ilişkileri de etkilemektedir. Bowlby, erken dönem bağlanma figürü ile kurulan ilişkimizin sonucu olarak kendimize ve diğerlerine yönelik içsel çalışan modeller geliştirdiğimizi, bu modellerin de yetişkinlik dönemi yakın ilişkilerimizde ve romantik partner ilişkisinde etkili olduğunu öne sürmüştür. Bireylerin ebeveynleri ile kurduğu bağlanma stillerinin güvenli, güvensiz, kaygılı ya da kaçınan olması; diğer insanlarla kurduğu ilişkilerinde davranışlarını etkilediğinden dolayı romantik ilişkiler üzerine yapılan çalışmalar bağlanma kuramına önem vermektedir (Schröder vd., 2019). Yapılan bir çalışmada güvensiz bağlanma stiline sahip katılımcıların romantik ilişkilerinde şiddet eylemlerini sıklıkla tekrarladıklarını belirtmiştir (Bonache vd., 2017).

Hazan ve Shaver'e göre ise çocuklukta sevgi ve şefkat dolu, ihtiyaçlarının yeteri kadar karşılandığı bir ailede yetişen bireyler güvenli bağlanma stiline sahip oldukları için, romantik partnerlerini güven veren, anlayışlı olarak betimlemiş ve daha sağlıklı ilişki deneyimi tanımlamışlardır (Fraley ve Shaver, 2000). Reddedilmeye ve sevilmemeye karşı duyarlılıkları kendilerine olan değersizlik algıları nedeniyle yüksek olan kaygılı bağlanma stiline sahip yetişkinler, diğerlerine yakınlaşmak konusunda çok zorlandıkları için, ilişki içerisinde sürekli kendisini değerli hissedecek birilerini aramakla meşgul olurlar (Mikulincer ve Goldman, 2006; Birnbaum, 2007).

Bireyler erken çocukluk döneminde bakım veren kişi tarafından sakinleştirici ve yatıştırıcı modu beslenmediğinde kendilerine karşı şefkat gösterme konusunda zorluklar yaşamaktadırlar. Öz anlayış, öz şefkat ya da öz duyarlılık olarak Türkçeye çevrilen kavram şefkat kavramı üzerine inşa edilmiştir ve diğer insanların acı ve ıstıraplarına karşı farkında olmayı ve duyarlı bir şekilde şefkati verebilmeyi aynı zamanda diğerlerinin ıstıraplarını dindirme arzusu ile, insanları doğru ya da yanlış yargılarına kapılmadan kabul edebilmeyi içermektedir (Deniz vd., 2008). Öz şefkat kişinin kendi içinde yer alan acılardan kaçınmadan, acıya yüzünü dönerek kendisine karşı şefkatli ve nezaketli olması, bireyin yetersizlikleri ve eksiklikleri karşısında kendini sert bir şekilde yargılamak yerine şefkat dili ile kendine yanıt vermesidir. Flört şiddetine yönelik tutum

bağlamında romantik ilişkilerinde olumsuz yaşam deneyimi yaşayanların, yaşamayanlara göre öz şefkatlerinin daha düşük olduğu gözlemlenmektedir (Bayar, 2018).

Yetiştigi evin içerisinde sıcak ve samimi, anlayışlı, şefkatli ve destekleyici ilişkiler yaşayan ve duygusal ihtiyaçları yeteri kadar karşılanmış bebekler yetişkinlikte özellikle romantik ilişkilerinde aynı davranış stillerini sergileyebilmektedir. Eleştirel dilin hâkim olduğu daha soğuk bir ailede yetişmiş, fiziksel, psikolojik ya da cinsel olarak ihmal veya istismar edilmiş bir çocuk da ise öz şefkat daha düşük olabilmektedir (Sümer, 2008). Romantik ilişkilerde partnerler arasında yaşanan duygusal çatışma ya da karmaşalar şiddete sebep olabilmektedir ancak öz şefkat ile romantik partnerler arasındaki duygusal dengesizlik arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki olduğundan yüksek öz şefkate sahip olan partnerlerin birlikteliklerinin daha sağlıklı ve sürdürülebilir olduğu ortaya konmuştur (Yarnell ve Neff, 2013). Romantik ilişki içerisinde bulunan çiftlerle yapılan bir çalışmada öz şefkat düzeyi yüksek olan kişinin partnerini anlayabildiği, sıcak ve samimi bir şekilde duygusal tepkilerini paylaşabildiği, kabullenici, özel alanlara ve sınırlara saygılı ve fiziksel ve sözel şiddete öz şefkati düşük olan bireylere göre daha az yöneldiği bildirilmiştir (Neff ve Beretvas, 2013). Aynı çalışmanın sonuçlarına göre öz şefkati düşük olan bireyler romantik partnerlerine daha baskıcı ve kontrol sağlamaya yönelik davranışlar sergilemektedirler.

Tüm bu bilgiler ışığında yapılan çalışmada erkeklerin sahip olduğu cinsiyet rolleri ile öz şefkat arasındaki ilişkide erkeklerin uyguladığı flört şiddeti ve bağlanma kaygısının aracı bir etkiye sahip olup olmadığı incelenmesi amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda kurulan araştırma modeli test edilmiş ve araştırma bulguları raporlanmıştır.

Araştırmanın Önemi

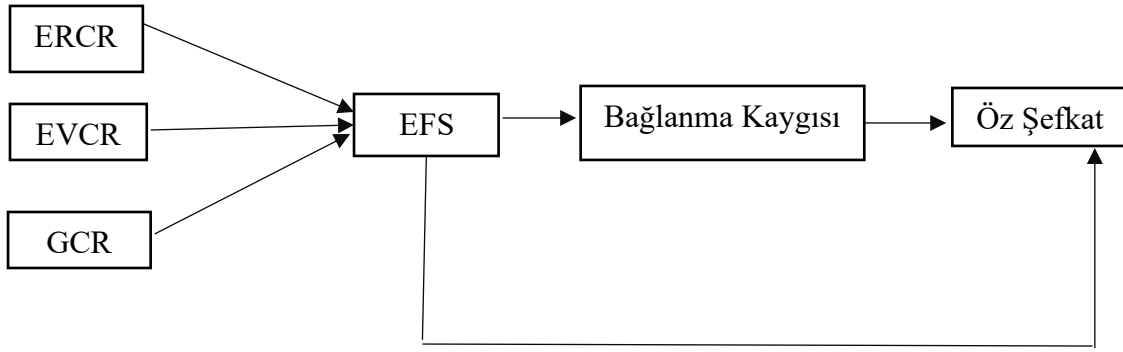
Ulusal ve uluslararası literatür incelendiğinde araştırma değişkenlerine yönelik çeşitli bulgulara rastlansa da araştırma modeline yönelik benzer nitelikte bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu durum yapılan çalışmanın orijinal nitelikte olduğunu göstermektedir. Çalışmanın bu orijinal yapısından dolayı önemli ve dikkate değer olduğu düşünülmektedir.

Ayrıca toplumsal cinsiyet rolleri ve flört şiddeti gibi konuların özellikle ulusal literatürde sınırlı sayıda çalışıldığı görülmektedir (Pekel, 2019; Kamışlı ve Arı, 2019; Türk vd., 2020; Koçak ve Can, 2019). Yapılan araştırma ile bu sınırlı literatürün zenginleştirildiği düşünülmektedir.

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Mevcut çalışmada kurulan araştırma modeline göre erkek cinsiyet rolü (ERCR), evlilikte cinsiyet rolü (EVCR) ve geleneksel cinsiyet rolü (GCR) erkeklerin uyguladığı flört şiddet düzeyini doğrudan etkilemektedir. Erkeklerin uyguladığı flört şiddeti düzeyi ise bağlanma kaygısını doğrudan etkilemektedir. Son olarak ise bağlanma kaygısı değişkeni öz şefkat değişkenini üzerinde doğrudan etkileyen bir role sahiptir. Dolayısıyla kurulan bu araştırma modelinde erkek toplumsal cinsiyet rolleri tutumu, evlilik toplumsal cinsiyet rolleri tutumu ve geleneksel cinsiyet rolleri tutumu bağımsız değişkenler, erkeğin uyguladığı flört şiddeti düzeyi birinci aracı değişken, bağlanma kaygısı ikinci aracı değişken ve öz şefkat değişkeni ise bağımlı değişken rolündedir. Ayrıca erkeğin uyguladığı flört şiddeti düzeyinin öz şefkat üzerinde doğrudan bir etkisinin olup olmadığı da kurulan araştırma modeli kapsamında incelenmiştir. Araştırma modeli Şekil 1’de sunulmaktadır.

ERCR: Erkek Cinsiyet Rolü, EVCR: Evlilikte Cinsiyet Rolü, GCR: Geleneksel Cinsiyet Rolü, EFS: Erkeğin Uyguladığı Flört Şiddeti

Şekil 1. Araştırma Modeli

Örnekleme

Araştırma 18 yaş ve üzeri olan ve en az 3 aydır romantik ilişki içerisinde olan bireyler ile yürütülmüştür. Örnekleme, 293 kadın ve 152 erkek olmak üzere toplam 445 katılımcıdan oluşmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Yapılan araştırmada katılımcıların toplumsal cinsiyet rolleri tutumlarını ölçmek için Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği, bağlanma kaygısı düzeyini belirlemek için Yakın İlişkilerde Yaşantılar Envanteri II (YIYE-II), erkeğin uyguladığı flört şiddeti düzeyini belirlemek için Flört Şiddetine Yönelik Tutum Ölçekleri ve öz şefkat düzeyini ölçmek için Öz Anlayış Ölçeği kullanılmıştır.

Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği

Zeyneloğlu ve Terzioğlu (2011) tarafından, üniversite öğrencilerinin toplumsal cinsiyet rollerine yönelik tutumlarını belirlemek amacıyla geliştirilmiştir. 38 maddeden oluşan ve 1 (hiç katılmıyorum) ile 5 (tamamen katılıyorum) arasında puanlanan Likert tipi bir ölçektir. Toplumsal cinsiyet rollerine yönelik eşitlikçi tutum cümleleri için katılımcılar; tamamen katılıyorsa 5 puan, katılıyorsa 4 puan, kararsızsa 3 puan, katılmıyorsa 2 puan, kesinlikle katılmıyorsa 1 puan almaktadırlar. Geleneksel tutum cümleleri için ise yukarıda belirtilenin tam tersi olacak şekilde puanlama yapılmaktadır. Ölçekten alınabilecek en yüksek puan 190, en düşük puan 38'dir. Ölçekten alınan puanların yüksek olması eşitlikçi tutuma, düşük olması geleneksel tutuma işaret etmektedir. Ölçeğin geliştirilme çalışmasında toplam Cronbach's Alfa iç güvenlik katsayısı .92 olarak bulunmuştur (Zeyneloğlu ve Terzioğlu, 2011).

Ölçeğin eşitlikçi cinsiyet rolü, kadın cinsiyet rolü, evlilikte cinsiyet rolü, geleneksel cinsiyet rolü ve erkek cinsiyet rolü olmak üzere 5 alt boyutu bulunmaktadır. Yapılan araştırmada sadece erkeklerin geleneksel cinsiyet tutumları ölçülmek istendiği için bu ölçeğe ait alt boyutların erkek cinsiyet rolü, evlilikte cinsiyet rolü ve geleneksel cinsiyet rolü alt boyutları kullanılmıştır. Erkek cinsiyet rolü alt boyutu, toplum içinde erkeğin rol ve sorumlulukları ile ilgilidir. "Evlilikte erkeğin yaşı kadından büyük olmalıdır.", "Ailede kazancın nasıl kullanılacağına erkek karar vermelidir." şeklinde ifadeler içermektedir. Evlilikte cinsiyet rolü alt boyutu, toplum tarafından kadın ve erkeğin evlilik yaşamında yüklenen roller ve sorumluluklar ile ilgilidir. "Bir erkeğin

karısını aldatması normal karşılanmalıdır.”, “Evlilikte kadın istemediği zaman cinsel ilişkiyi reddetmelidir.” şeklinde ifadeler içermektedir. Geleneksel cinsiyet rolü alt boyutu ise kadın ve erkeğin günlük yaşamdaki rol ve sorumlulukları ile ilgilidir. “Evin reisi erkektir”, “Erkeğin maddi gücü yeterliyse kadın çalışmamalıdır” gibi ifadelerden oluşmaktadır. Ölçek geliştirme çalışmasında eşitlikçi cinsiyet rolü, kadın cinsiyet rolü, evlilikte cinsiyet rolü, geleneksel cinsiyet rolü ve erkek cinsiyet rolü alt boyutları için sırasıyla .78, .80, .66, .78 ve .72 Cronbach Alfa değerleri bulunmuştur.

Yapılan araştırmada ise erkek cinsiyet rolü, evlilikte cinsiyet rolü ve geleneksel cinsiyet rolü alt boyutları için Cronbach Alfa katsayı değerleri sırasıyla .82, .72 ve .81 şeklinde bulunmuştur.

Flört Şiddetine Yönelik Tutum Ölçekleri

Orijinali Price ve Byers (1999) tarafından geliştirilmiş ve Türkçe uyarlama çalışması Yumuşak ve Şahin (2014) tarafından yapılmıştır. Ölçeğin, “Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği”, “Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği”, “Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği” ve “Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği” olmak üzere 4 ayrı formu bulunmaktadır. Bu formlar, her yaştaki ergenlerde, tek olarak ya da bir arada kullanılabileceği kullanılabilmektedir.

Yapılan araştırmada erkeğin uyguladığı flört şiddeti düzeyi ölçülmek istendiği için “Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği” ve “Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği” formları kullanılmıştır. Ölçeğin Türkçe geçerlik ve güvenirlik çalışmasında bu iki ölçeğe yönelik Cronbach alfa katsayı değerlerinin 0.75 ve 0.87 olduğu bildirilmiştir. Ölçeklerin her birinde 11 madde bulunmaktadır ve alınabilecek en yüksek puan 55’tir. Bu iki ölçeğin puanlarının toplamı ise erkeklerin uyguladığı toplam flört şiddeti düzeyini vermektedir. Alınan puanın yüksek olması uygulanan flört şiddeti düzeyinin yüksek olduğuna işaret etmektedir.

Bu çalışma için yapılan iç tutarlılık katsayısı Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum boyutu için .66, Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum boyutu için .69 Cronbach alfa katsayı değerleri elde edilmiştir.

Yakın İlişkilerde Yaşantılar Envanteri II (YİYE II)

Fralely ve arkadaşları tarafından (2000) bağlanmanın iki temel boyutu olan yakın ilişkilerde yaşanan kaygı ve kaçınmayı ölçmek için geliştirilmiş olan Yakın İlişkilerde Yaşantılar Envanteri, 36 maddeden oluşmaktadır. Katılımcılardan, her bir maddenin romantik ilişkilerindeki duygu ve düşüncelerini ne oranda yansıttığını 7’li Likert tipi bir ölçümle değerlendirmeleri istenmektedir. Ölçeği oluşturan maddelerin 18 tanesi kaygı, 18 tanesi kaçınma alt boyutunu ölçen sorulardan oluşmaktadır. Ölçekten alt boyutlara ait iki farklı puan elde edilmektedir. Her bir alt boyuttan alınan puan 18 ile 126 arasında yer almakta ve ölçekten alınan puanlar arttıkça kaçınmacı bağlanmanın veya bağlanma kaygısının arttığı söylenebilir. Kaygı skorunu hesaplamak için ölçekteki tek sayılı maddelerin ortalamaları, kaçınma skorunu hesaplamak için çift sayılı maddelerin ortalamaları alınmaktadır.

Ölçeğin Türkçe geçerlik ve güvenirlik çalışması Selçuk ve arkadaşları (2005) tarafından yapılmıştır. Bu çalışmada ölçeğin kaçınma ve kaygı alt boyutlarına ilişkin test-tekrar test güvenirliği katsayıları sırasıyla .81 ve .82 olarak bulunmuştur (Selçuk vd., 2005).

Yapılan araştırmada erkek bireylerin sadece bağlanma kaygısı ölçülmek istendiğinden ölçeğin kaygı alt boyutu kullanılmış, kaçınma alt boyutu araştırma modeline dahil edilmemiştir. Yapılan güvenirlik analizi sonucunda kaygı alt boyutunun Cronbach Alfa katsayısı .86 olarak bulunmuştur.

Öz Anlayış Ölçeği

Orijinal adı Self Compassion Scale olan ölçek Neff (2003) tarafından geliştirilmiştir. Kişilerin öz-şefkat, bilinçli farkındalık ve paylaşımlarının bilincinde olma alt boyutlarını inceleyerek öz-anlayış değerlerine ulaşmak kendi kendine şefkat yapısının özelliklerini değerlendirmek amacıyla geliştirilmiştir. Ölçek, 26 maddelik 6 alt ölçekten oluşmaktadır ve iç tutarlılık katsayısı .92'dir.

İç tutarlılık güvenirlik güvenilir değerinin alt boyutları ise, öz-yargılama alt ölçeği için, .65-.80; öz-nezaket alt ölçeği için .71-.77; ortak insanlık alt ölçeği için .57-.79; bilinçlilik alt ölçeği için .62-.80; izolasyon alt ölçeği için .63-.78 ve aşırı-özdeşleşme alt ölçeği için .65-.78. olarak bulunmuştur.

Öz-Anlayış Ölçeği'nin ise geçerlik-güvenirlik çalışması Deniz ve arkadaşları (2008) tarafından yapılmıştır. Bu uyarlamada orijinalinden farklı olarak ölçeğin tek boyutlu bir yapı gösterdiği bulunmuştur. Ayrıca bu çalışmada madde toplam korelasyonunda 30'un altında olan 2 tane madde (1. madde ve 22. madde) ölçekten çıkarılmıştır ve 24 maddelik bir ölçek haline getirilmiştir. 1, 3, 5, 7, 10, 12, 15, 17, 19, 22 ve 23 numaralı maddeler tersten puanlanmaktadır. Ölçekten alınan puan yükseldikçe öz şefkat düzeyi de artış göstermektedir. Bu geçerlik güvenirlik çalışmasında ölçeğin iç tutarlılık katsayısı .89 olarak bulunmuştur.

Yapılan araştırmada ise Öz Anlayış Ölçeği toplam puanı için .92 Cronbach Alfa katsayı değeri tespit edilmiştir.

İşlem

Araştırmaya İstanbul Okan Üniversitesi'nden etik kurul izni alınarak başlanmıştır. Ayrıca ölçekleri geliştiren ve Türkçe'ye uyarlayan araştırmacılardan gerekli izinler alınmış olup idare ve etik izinler tamamlanmıştır. Daha sonra Demografik Bilgi Formu, Yakın İlişkilerde Yaşantılar Envanteri II, Flörtte Şiddete Yönelik Tutum Ölçekleri, Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği ve Öz Anlayış Ölçeği maddeleri bir araya getirilerek Google Forms uygulaması aracılığıyla çevrimiçi bir veri toplama formu oluşturulmuştur. Bu formun sosyal medya üzerinden paylaşılmasıyla katılımcılara ulaşılmıştır.

Veri toplama formu paylaşılırken özellikle en az 3 ay boyunca romantik ilişki içerisinde bulunan kişilerin katılımı istenmiştir. Bütün verilerin de bu kritere uygun olduğu görülmektedir. Bu sebeple 445 veri araştırmaya dahil edilmiştir.

Verilerin Analizi

Araştırmada toplanan verilerin analizi için SPSS 25.0 paket programı ve Lisrel 8.80 istatistik programları kullanılmıştır. Betimsel verilerin analizinde ortalama, standart sapma yüzde ve frekans değerleri kullanılmıştır. Verilerin normallığı çarpıklık ve basıklık değerleri ile incelenmiştir. Basıklık ve çarpıklık değerlerinin +2 ve -2 arasında yer aldığı normal dağılım gösterdiği kabul edilmektedir (George ve Mallery, 2010). Çarpıklık ve basıklık değerlerinin bu aralıklar arasında olduğu görülmüş, dolayısıyla verilerin normal dağıldığı sonucuna varılarak

parametrik testler tercih edilmiştir. Ölçekler arasındaki ilişkilerin belirlenmesinde Pearson korelasyon analizi kullanılmıştır. Araştırma modelinin kabul edilebilir uyum indeksi sınırlarının içerisinde olup olmadığını test etmek ve aracılık etkilerini tespit edebilmek amacıyla ise Lisrel 8.80 programı aracılığıyla yol analizi gerçekleştirilmiştir.

BULGULAR

Pearson Korelasyon Analizi

Araştırmada kullanılan değişkenlerin arasında anlamlı ilişkiler olup olmadığını saptamak amacıyla Pearson korelasyon analizi gerçekleştirilmiştir. Elde edilen bulgular Tablo 1’de gösterilmektedir.

Tablo 1. Korelasyon Analizi Sonucu N= (445)

	1	2	3	4	5	6
1. EVCR	r 1					
2. ERCR	r .614**	1				
3. GCR	r .700**	.669**	1			
4. Bağlanma Kaygısı	r -.168**	-.215**	-.220**	1		
5. EFS	r -.537**	-.566**	-.567**	.248**	1	
6. Öz Şefkat	r .027	.137**	.035	-.494**	-.218**	1

* $p < .05$, ** $p < .001$, ERCR: Erkek Cinsiyet Rolü, EVCR: Evlilikte Cinsiyet Rolü, GCR: Geleneksel Cinsiyet Rolü, EFS: Erkeğin Uyguladığı Flört Şiddeti,

Erkek bireylerin sahip olduğu evlilik, erkeklik ve geleneksel toplumsal cinsiyet tutumları ile bağlanma kaygısı arasında negatif yönlü ve anlamlı ilişkiler tespit edilmiştir (*sırasıyla*; $r = -.16$, $p < .001$; $r = -.21$, $p < .001$; $r = -.22$, $p < .001$). Ayrıca bu toplumsal cinsiyet rolleri tutumları ile erkeklerin uyguladığı flört şiddeti arasında negatif yönlü bir sonuca ulaşılmıştır ($r = -.53$, $p < .001$). Erkek bireylerin sahip olduğu evlilik, erkeklik ve geleneksel toplumsal cinsiyet rolleri tutumları ile öz şefkat düzeyi arasında ise anlamlı bir ilişki bulunamamıştır ($p > 0.05$).

Buna ek olarak, gerçekleştirilen korelasyon analizi sonucunda bağlanma kaygısı ile erkeklerin uyguladığı flört şiddeti düzeyi arasında pozitif yönlü ve anlamlı bir ilişki saptanmıştır ($r = .24$, $p < .001$). Bağlanma kaygısı ile öz şefkat düzeyi arasında ise negatif yönlü ve anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır ($r = -.49$, $p < .001$).

Ayrıca öz şefkat ile erkeklerin uyguladığı flört şiddeti düzeyi arasında negatif yönlü ve anlamlı bir ilişki olduğu bulunmuştur ($r = -.21$, $p < .001$).

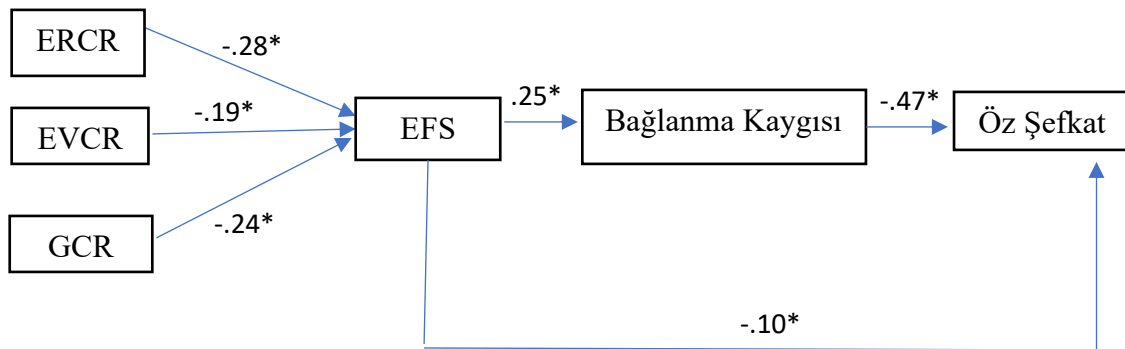
Yol Analizi

Erkeklerin sahip olduğu toplumsal cinsiyet rolleri tutumları ile öz şefkat değişkenleri arasındaki ilişkide erkeğin uyguladığı flört şiddeti ve bağlanma kaygısının aracı bir etkisinin olup olmadığını incelemek ve araştırma kapsamında kurulan modelin uyum indeksi değerlerinin kabul edilebilir sınırlar içerisinde olup olmadığını test etmek amacıyla yol analizi gerçekleştirilmiştir. Araştırma kapsamında kurulan modelin uyum indeksi değerleri Tablo 2’de gösterilmektedir.

Tablo 2. Araştırma Modelinin Uyum İndeks Değerleri

Uyum İndeksi	Elde edilen uyum değerleri	Mükemmel uyum	Kabul edilebilir uyum
χ^2/sd	4.02	$0 \leq \chi^2/sd \leq 2$	$2 \leq \chi^2/sd \leq 5$
p değeri	0.00036	$0.05 < p \leq 1.00$	$0.01 \leq p \leq 0.05$
RMSEA	0.08	$0 \leq RMSEA \leq 0.05$	$0.05 \leq RMSEA \leq 0.08$
SRMR	0.037	$0.00 \leq SRMR \leq 0.05$	$0.05 \leq SRMR \leq 0.10$
CFI	0.98	$0.95 \leq CFI \leq 1.00$	$0.90 \leq CFI \leq 0.95$
GFI	0.98	$0.95 \leq GFI \leq 1.00$	$0.90 \leq GFI \leq 0.95$
NFI	0.98	$0.95 \leq NFI \leq 1.00$	$0.90 \leq NFI \leq 0.95$
NNFI (TLI)	0.96	$0.95 \leq NNFI (TLI) \leq 1.00$	$0.90 \leq NNFI (TLI) \leq 0.95$
RFI	0.95	$0.95 \leq RFI \leq 1.00$	$0.90 \leq RFI \leq 0.95$
IFI	0.98	$0.95 \leq IFI \leq 1.00$	$0.90 \leq IFI \leq 0.95$
AGFI	0.94	$0.90 \leq AGFI \leq 1.00$	$0.85 \leq AGFI \leq 0.90$

Tablo 3 incelendiğinde araştırma kapsamında kurulan modelin anlamlı ve kabul edilebilir sınırlar içerisinde olduğu görülmektedir ($\chi^2/sd= 4.14$, RMSEA= 0.08, SRMR: 0.037, CFI: 0.98, GFI: 0.98, NFI: 0.98, NFI: 0.98, NNFI (TLI)= 0.96, RFI: 0.95, IFI: 0.98, AGFI: 0.94; $p= 0.00036$).

ERCR: Erkek Cinsiyet Rolü, EVCR: Evlilikte Cinsiyet Rolü, GCR: Geleneksel Cinsiyet Rolü, EFS: Erkeğin Uyguladığı Flört Şiddeti, * $p < .001$

Şekil 2. Modelin Standardize Edilmiş Yol Katsayıları

Araştırma değişkenleri arasındaki yol katsayı değerleri Şekil 2’de gösterilmektedir. Elde edilen bu değerlere göre, erkeklere ve evliliğe atfedilen toplumsal cinsiyet rolleri tutumlarının ve geleneksel toplumsal cinsiyet rolleri tutumu ile öz şefkat değişkeni arasındaki ilişkide erkeklerin uyguladığı flört şiddeti ve bağlanma kaygısı değişkenlerinin anlamlı bir aracılık etkisi olduğu sonucuna ulaşılmıştır ($p < .001$). Oluşturulan modelde erkeklerin uyguladığı flört şiddeti ve bağlanma kaygısı değişkenlerinin dolaylı etkisi sırasıyla %25 ve %47 açıkladığı bulunmuştur.

Ayrıca erkeklere ve evliliğe atfedilen toplumsal cinsiyet rolleri tutumlarının ve geleneksel toplumsal cinsiyet rolleri tutumunun erkeklerin uyguladığı flört şiddeti üzerinde anlamlı ve doğrudan etkisi söz konusudur. Elde edilen sonuçlara göre, erkeklerin uyguladığı flört şiddetinde erkeklere ve evliliğe atfedilen toplumsal cinsiyet rolleri tutumlarının ve geleneksel toplumsal cinsiyet rolleri tutumunun doğrudan etkilerinin sırasıyla %28, %19 ve %24 şeklinde olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Buna ek olarak, erkeklerin uyguladığı flört şiddeti değişkeninin öz şefkat üzerindeki doğrudan etkisinin anlamlı %10 olduğu tespit edilmiştir.

TARTIŞMA, SONUÇ ve ÖNERİLER

Erkeklerin toplumsal cinsiyet rolleri tutumlarının flört şiddeti ve bağlanma kaygısı aracılığında öz şefkat üzerindeki etkisinin incelenmesi amacıyla yapılan bu çalışmada elde edilen sonuçlar literatür çerçevesinde tartışılmış ve literatürde daha önce yapılan araştırma bulguları ile benzerlik ve farklılıkları karşılaştırılmıştır

Yapılan çalışmada evlilik, geleneksel ve erkek cinsiyet rolleri ile erkeklerin uyguladığı flört şiddeti arasında negatif yönlü bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeğinde puanlar düştükçe bireylerin geleneksel cinsiyet rolleri tutumları artış göstermektedir. Buna göre yapılan çalışmada erkek bireylerin erkek, evlilik ve geleneksel cinsiyet rolleri daha geleneksel bir yapıya dönüştükçe erkeklerin uyguladığı flört şiddetinin arttığı ifade edilebilir. Bu sonuç, çalışmacı tarafından kabul edilebilir olarak görülmektedir. Çünkü özellikle Türk toplumu gibi bireyselliğin değil toplulukçu yapının ön plana çıktığı toplumlarda oğlan çocuğu kız çocuğundan daha değerli görülebilmektedir. Bu durum toplum içerisinde bulunan ebeveynlerin erkek çocuğunu güç unsuru ve soyun devamı olarak görmesinden kaynaklanmaktadır (Günay ve Bener, 2011). Bu bağlamda, toplulukçu bir kültür içerisinde büyüyen oğlan çocuğu ergenlik ve genç yetişkinlik döneminde kendisini kadınlardan daha üstün görebilmekte ve bu durum da onun kadınlara karşı fiziksel ve psikolojik şiddet uygulamasını kolaylaştırabilmektedir. Bunun tersi durumda ise kadınların ve erkeklerin eşit olduğuna inanılan bir aile yapısında büyüyen oğlan çocukları ergenlik ve yetişkinlik döneminde kendisini kadınlar ile eşit gördüğünden kadınlara karşı fiziksel ve psikolojik şiddet uygulamaktan kaçınabilmektedir (Ercan, 2013). Çalışma kapsamında bulunan bu sonucun sosyal psikoloji kapsamında işlenen 'Zimbardo Hapishane Deneyi' ile de açıklanabileceği düşünülmektedir. Bu deneyde kendisini mahkumlardan daha üstün olarak gören gardiyanlar mahkumlara karşı birçok fiziksel ve psikolojik şiddet uygulamıştır. Bu deneyden yola çıkarak insanların kendisinden daha aşağı olarak düşündüğü diğer bireylere karşı şiddet davranışının artış gösterebileceği söylenebilir (Kimmelmeier, 2007). Geleneksel cinsiyet rolleri de erkeği yüceltip, kadını ikinci plana attığından dolayı geleneksel cinsiyet rollerine sahip olan erkeklerin kadınlara karşı daha fazla şiddet davranışı göstermesi ortaya çıkabilecek bir sonuç olarak görülmektedir. Nitekim literatürde daha önce yapılan çalışmalar da bu sonucu destekleyici yöndedir. Örneğin, Kelmendi (2020) ise erkek cinsiyet rolü ile yakın ilişkilerde şiddet arasındaki ilişkileri çalışmıştır. Bu çalışmada, erkeklik rollerinin yakın partner şiddetini pozitif şekilde yordadığı bildirilmiştir.

Ayrıca yapılan çalışmada flört şiddetinin bağlanma kaygısını pozitif yönde anlamlı şekilde yordadığı saptanmıştır. Bu sonuç, flört şiddeti arttıkça bağlanma kaygısının da arttığını göstermektedir. Hazan ve Shaver (1987) romantik ilişkilerde bağlanma biçimi çocukluk bağlanma stilinden farklı olarak güvenlik, rahatlık, cinsel doyum ile karakterize olsa da erken çocukluk dönemindeki bağlanma biçiminin yetişkinliğe aktarıldığını ve romantik ilişkilerin çocuklar ve onlara bakım veren kişilerle olan etkileşime benzer olduğunu savunmaktadır. İlişkilerinde kıskançlık duygusunu yoğun bir şekilde yaşadığını tanımlayan, partnerini daha az güvenilir bulan kaygılı bağlanan yetişkinler romantik ilişkilerinde partnerlerine güven duymadıklarını ve onlara karşı şüphe hissettiklerini belirtmiştir (Collins ve Read, 1990). Kaygılı bağlanma stiline sahip yetişkinler erken dönem bağlanma süreçlerinde bakım verenin net olmayan bazen ilgili bazen de umursamaz geri dönüşlerine maruz kalmıştır. Kaygılı bağlanan çocuklar anneleri ile iletişime geçmek istediğinde geri dönüt alıp alamayacağından şüphe

duymuşlardır. Ebeveynleri tarafından ihtiyaçları karşılanmayan, güvenlik ve sevgi ihtiyacı reddedilen ve yetişkinlikte kaygılı bağlanma stiline sahip bireyler romantik ilişki yaşamanın korku veren ve çok dikkat edilmesi gereken bir süreç olduğunu bildirmektedir (Hazan ve Shaver, 1987). Buna bağlı olarak, erken dönem çocukluk yaşantılarında sevgi ve güvenlik eksikliği yaşayan bireylerin bu durumu yetişkinlik dönemlerindeki romantik ilişkilerine yansıtılabileceği ve bu durumunda erkeklerin uyguladığı flört şiddetini arttırılabileceği şeklinde düşünülmektedir. Literatürde benzer sonuçlara rastlamak mümkündür. Örneğin, Ulloa ve arkadaşları (2014), ergen örneklem grubunda bağlanma kaygısı ile flört şiddeti arasındaki ilişkiyi inceleyen boylamsal bir araştırma gerçekleştirmişlerdir. Bu araştırma sonuçlarına göre, bireylerin bağlanma kaygısı arttıkça uyguladıkları flört şiddeti de artış göstermektedir. Lee ve arkadaşlarının (2014) yaptığı diğer bir çalışmada ise üniversite öğrencileri ile gerçekleştirilmiştir. Yapılan bu çalışmada da benzer şekilde bağlanma kaygısı arttıkça flört şiddeti de yükselmektedir.

Mevcut çalışmada erkek cinsiyet rolleri ile bağlanma kaygısı arasında negatif yönlü ilişkiler olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuç, erkek cinsiyet rolleri geleneksel hale geldikçe bağlanma kaygısının artış göstereceğine işaret etmektedir. Erkek bireylerin toplum içerisinde göstermek zorunda olduğu düşünülen güçlü duruş, katı ve sert tutum ve esnek olmayan duygulanım süreçlerinin romantik ilişkilerinde bağlanmasında kaygıya yol açabileceği şeklinde değerlendirilmektedir (Çavdar, 2013). Literatürde erkek cinsiyet rollerinin daha geleneksel hale gelmesiyle bağlanma kaygısının arttığını gösteren çalışmalar mevcuttur. Weisskirch ve Delevi (2012) yaptığı çalışmada geleneksel cinsiyet rollerine yönelik daha fazla düşünce, duygu ve davranış gösteren bireylerin daha yüksek düzeyde kaygılı bağlanma tarzına sahip olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Yapılan diğer bir çalışmada Paradis ve Maffini (2021) ise geleneksel cinsiyet rollerine sahip olan bireylerin düşük düzeyde güvenli bağlanma gösterdikleri bulunmuştur.

Ayrıca kurulan araştırma modelinde öz şefkat değişkeninin erkeklerin uyguladığı flört şiddeti ve bağlanma kaygısı aracılığında evlilik, geleneksel ve erkek cinsiyet rolleri tarafından anlamlı şekilde yordandığı sonucuna ulaşılmıştır. Araştırma modeline göre, erkek cinsiyet rolleri daha geleneksel oldukça bireyin kendisine gösterdiği öz şefkat düzeyi azalmaktadır. Geleneksel toplum yapısı içerisinde yetiştirilen erkek çocukların, içinde yaşadıkları topluma uygun davranışlar sergilemesi beklentisi, katı ve sert erkeklik rolleri, şefkatin öze yansımaya engel olmaktadır (Tatum, 2012). İnsanlar toplumlar içerisinde var olabildiği ve diğer insan ilişkileri ile hayatlarını sürdürdüklerinden dolayı öz şefkat ile kişilerarası ilişkiler de sıklıkla çalışmalarda incelenmiştir. Romantik ilişkiler kişiler arası ilişki türlerinden birisidir. Bu bağlamda öz şefkat çerçevesinde yapılan çalışmaları incelemek anlamlı olacaktır. Kişilerarası ilişkilerde ilişki çatışmaları çözümlenme becerileriyle öz şefkatli olmak arasında pozitif yönde anlamlı ilişki olduğu bulunmuştur (Yarnell ve Neff, 2013). Diğerlerine yönelik şefkat ve sosyal destek olabilmek (Gerber vd., 2015), romantik ilişkilerde partnere destek sağlayabilmek ve istek ve ihtiyaçlarına ilgi göstermek (Neff ve Beretvas, 2013) ile bireyin öz şefkati arasında anlamlı ilişkiler olduğu bildirilmiştir. Bireylerin iyi oluşuna olumlu katkılar sağlayan (Zessin vd., 2015) aynı zamanda stres, öfke gibi zorlayıcı duygularla negatif ilişki içerisinde bulunan (Neff ve Germer, 2017) öz şefkat tutumunun erkeklerin yaşadığı toplumsal cinsiyet rolünün stresi ile aralarında negatif yönde anlamlı bir ilişki olduğu ortaya konmuştur (Booth vd., 2019).

Geleneksel cinsiyet rolleri ebeveynlik tutumları ile doğrudan ilişkili olduğundan ve bağlanma biçimlerinin de bu tutumlara göre şekillenebileceğinden dolayı bağlanma kaygısının da öz şefkat ile ilişkili olabileceği ifade edilebilir (Crespi, 2004). Bebeklikte güvenli bağlanan, bakım veren kişinin empatik tepkilerini içselleştiren bireyler öz şefkati yüksek, kendi duygu durumlarının daha farkında ve içsel süreçlerini dengeli yaşayabilen yetişkinler olabilmektedirler (Stolorow vd., 2014). Öz şefkat ile ilgili yapılan çalışmalar, bireyin şefkatli olmasında aile faktörünün ne kadar

önemli olduğunu ortaya koymaktadır. Üniversite öğrencileri ile yapılan öz şefkat ile anne baba tutumları arasındaki ilişkinin incelendiği bir araştırmada demokratik anne baba tutumları ile öz şefkat arasında pozitif bir ilişki olduğu ortaya çıkmıştır (Yılmaz, 2009). Yapılan diğer bir araştırmada ise bağlanma stilleri, depresif ve kaygılı olma ile öz şefkat arasındaki ilişkilerin üniversite öğrencileri ve üniversite mezunları örnekleminde incelendiği bir çalışmada, kaygılı bağlanma ile öz şefkatli olma arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki olduğu belirtilmiştir (Joeng ve ark., 2017).

Ayrıca araştırma modelinde erkeklerin uyguladığı flört şiddetinin öz şefkat üzerinde doğrudan yordayıcı bir etkisi bulunmuştur. Buna göre, uygulanan flört şiddeti yükseldikçe bireyin kendisine gösterdiği öz şefkat de azalış göstermektedir. Şefkat temelli terapilerin kurucusu olan Paul Gilbert, şefkati insana dair geliştirilme potansiyeli olan ve sakin kalabilme, yargılarımızı fark edebilme ve empatik olma gibi becerileri arttıran bir beceri olarak ele almaktadır (Gilbert, 2005). Romantik ilişkilerde partnerler arasında yaşanan duygusal çatışma ya da karmaşalar şiddete sebep olabilmektedir. Öz şefkat ile romantik partnerler arasındaki duygusal dengesizlik arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki olduğundan yüksek öz şefkate sahip olan partnerlerin birlikteliklerinin daha sağlıklı ve sürdürülebilir olduğu ortaya konmuştur (Yarnell ve Neff, 2013). Literatürde yapılan çalışmalar incelendiğinde bu araştırma sonucunun desteklendiği ifade edilebilir. Nabilah ve Kusristanti (2022) yaptığı araştırmada flört şiddetine maruz kalan kadınların partnerlerinin daha düşük öz şefkate sahip olduğu sonucuna ulaşmıştır. Sommerfeld ve Shechory Bitton (2020) ise yaptığı araştırmada saldırganlık davranışlarının düşük öz şefkatle ilişkili olduğunu bulmuştur. Flört şiddeti de bir saldırganlık davranışı olduğundan bu sonucun mevcut araştırma kapsamında ele alınabileceği düşünülmektedir.

Kendilerini ve diğerlerini sevmeye değer, istek ve ihtiyaçlarına duyarlı olarak algılayan güvenli bağlanan bireyler (Mikulincer ve Shaver, 2007), sakinleştirici sistemleri daha gelişmiş olmasından dolayı öz şefkat düzeyinin daha yüksek olması beklenebilmektedir (Neff, 2013). Kendisini olumlu ya da olumsuz pek çok özelliği ile kabul edebilme potansiyeli daha yüksek olan ve zorlayıcı duygu durumlar karşısında daha sağlıklı tepkiler verebilen ve diğer insanlarla güven temelli bağlar kurabilen güvenli bağlanan bireylerin öz şefkat düzeyleri; güvensiz bağlanan bireylere oranla daha yüksektir (Neff ve McGehee, 2010). Bu durum, araştırmada elde edilen bağlanma kaygısı arttıkça öz şefkat düzeyinin düşmesi sonucu ile paralellik göstermektedir. Bolt (2015), yaptığı bir araştırmada öz şefkati düşük katılımcıların eğer partnerlerinin de şefkati düşük ise kaygılı bağlanmayı arttırdığı sonucuna ulaşmıştır.

Literatürde yapılan araştırmalar, çocukluk döneminde aile içi şiddete maruz kalma, nesiller arası şiddetin mağduru olma ve saldırganlığı çatışmayı çözmek için bir yol olarak öğrenileceğinden dolayı yetişkinlik döneminde şiddet uygulama ihtimalini yordadığını bildirmektedir (Aslan vd., 2008). Ayrıca aile içinde cinsel şiddete maruz kalan erkeklerin, cinsel şiddetin uygulayıcısı olma oranlarının daha fazla olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Temple vd., 2018). Yetişkinlikte daha fazla saldırganlık davranışı gözlemlenen bireylerin, şiddetin yaşandığı ailelerde yetişmiş olma ihtimali ve duygu düzenleme becerilerindeki eksik öğrenmenin sebep olabileceği bilinmektedir (Cüceloğlu, 1991). Dolayısıyla flört şiddeti uygulayan bireylerin çocukluğunda maruz kaldığı ihmal ve istismarlardan dolayı daha fazla bağlanma kaygısı yaşayabileceği düşünülmektedir. Goldenson ve arkadaşlarının (2007) yaptığı araştırmada aile içinde şiddet gören bireylerin daha güvensiz bağlandığı ve bu durumun uyguladıkları flört şiddetini arttırdığı sonucunu rapor etmişlerdir.

Sonuç olarak, mevcut çalışmada kullanılan araştırma modelinin literatürde daha önce gerçekleştirilen birçok araştırma tarafından desteklendiği ve literatür çerçevesinde açıklanabildiği görülmektedir. Elde edilen bu sonuç doğrultusunda araştırmacılar tarafından şu öneriler sunulmaktadır:

- Yapılan araştırma 445 kişilik örneklem genişliği ile sınırlandırılmıştır. Örneklemin evreni daha iyi temsil etmesi açısından gelecekte benzer konularda çalışma yapacak araştırmacıların daha geniş bir örneklem grubuna ulaşması önerilmektedir.
- Bu araştırma yetişkinlik çağında olan bireyler ile sınırlandırılmıştır. Benzer çalışmaların ergen örneklem gurubu ile tekrarlanması önerilmektedir.
- Bu çalışma nicel araştırma yöntemleri ile gerçekleştirilmiştir. Gelecekte çalışma yapacak araştırmacıların nitel veri analizi yöntemleri kullanarak literatürü zenginleştirebileceği düşünülmekte ve önerilmektedir.
- Gerçekleştirilen araştırma, kesitsel yöntem kullanılarak hazırlanmıştır. Araştırmacıların benzer nitelikte çalışmaları boylamsal yöntem kullanarak da tekrarlayabileceği şeklinde değerlendirilmektedir.

KAYNAKÇA

- Addis, M. E., Reigeluth, C. S., and Schwab, J. R. (2016). *Social norms, social construction, and the psychology of men and masculinity*. APA Handbook for the Psychology of Men and Masculinities (pp. 81-104): American Psychological Association.
- Anderson, K. L. (2005). Theorizing gender in intimate partner violence research. *Sex roles*, 52(11), 853-865.
- Aslan, D., Vefikuluçay, D., Zeyneloğlu, S., Erdost, T.ve Temel, F. (2008). Ankara'da iki hemşirelik yüksekokulunun birinci ve dördüncü sınıflarından okuyan öğrencilerinin flört şiddetine maruz kalma, flört ilişkilerinde şiddet uygulama durumlarının ve bu konudaki görüşlerinin saptanması araştırması. *Kadın Sorunları Araştırma Merkezi, Hacettepe Üniversitesi*. Ankara.
- Atik, E. L. (2013). *Liseli ergenlerde bağlanma stilleri ve psikolojik sağlamlık düzeyleri arasındaki ilişkide öz-yansıtma ve iç görünüm rolü* [Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Bilim Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü].
- Aydoğdu, F. (2017). *Toplumsal cinsiyet rollerinin gelişimi ve cinsel eğitim, Çocuk Gelişimi-2*, Ankara: Eğiten Kitap Yayınevi.
- Baugher, A. R., and Gazmararian, J. A. (2015). Masculine gender role stress and violence: A literature review and future directions. *Aggression and Violent Behavior*, 24, 107-112.
- Bayar, Ö., Haskan Avcı, Ö. ve Koç, M. (2018). Erkek Toplumsal Cinsiyet Rolü Stresi Ölçeğinin geliştirilmesi: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Fakülte Dergisi*, 18(1), 57-76.
- Birnbaum, G. E. (2007). Attachment orientations, sexual functioning, and relationship satisfaction in a community sample of women. *J Soc Pers Relat*, 24, 21-35.
- Bonache, H., Gonzalez-Mendez, R. and Krahe, B. (2017). Romantic attachment, conflict resolution styles, and teen dating violence victimization. *J Youth Adolescence*, 46, 1905-1917.
- Booth, N. R., McDermott, R. C., Cheng, H.-L., and Borgogna, N. C. (2019). Masculine gender role stress and self-stigma of seeking help: The moderating roles of self-compassion and self-coldness. *Journal of Counseling Psychology*, 66(6), 755-762.
- Bozok, M. (2011). *Soru ve cevaplarla erkeklikler*. İstanbul: SOGEP Kitaplar.
- Broverman, I. K., Vogel, S. R., Broverman, D. M., Clarkson, F. E., and Rosenkrantz, P. S. (1972). Sex-role stereotypes: A current appraisal. *Journal of Social Issues*, 28(2), 59-78.
- Butler, J. (2008). *Cinsiyet belası*. İstanbul: Metis Yayınları.

- Collins, N. L. and Read, S. J. (1990). Adult attachment, working models, and relationship quality in dating couples. *Journal of Personality and Social Psychology*, 58(4), 644-663.
- Crespi, I. (2004). Socialization and gender roles within the family: A study on adolescents and their parents in Great Britain. *MCFA Annals*, 3, 1-8.
- Cüceloğlu, D. (1991). *İnsan ve davranışı*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Çavdar, D. (2013). *Üniversite öğrencilerinin toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumları ve romantik ilişkilerde akılcı olmayan inançları* [Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü].
- Deniz, M. E., Kesici Ş.S. and Sümer A.S. (2008). The validity and reliability study of the Turkish version of Self-Compassion Scale. *An International Journal of Social Behavior and Personality*, 36(9), 1151-1160.
- Doltaş, D. (1995). *Batıdaki feminist kuramlar ve 1980 sonrası Türk feminizmi: Türkiye’de kadın olgusu*. İstanbul: Say Yayınlar.
- Dökmen, Z. Y. (2017). *Toplumsal cinsiyet, sosyal psikolojik açıklamalar*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Eisler, R. M., and Skidmore, J. R. (1987). Masculine gender role stress: Scale development and component factors in the appraisal of stressful situations. *Behavior Modification*, 11(2), 123-136.
- Ercan, H. (2013). Genç yetişkinlerde benlik kurgusu üzerine bir çalışma. *Zeitschrift für die Welt der Türken*, 5(2), 1-22.
- Feder, J., Levant, R. F., and Dean, J. (2010). Boys and violence: A gender-informed analysis. *Psychology of Violence*, 1, 3-12.
- Fonseca, A. J. (2010). *Salem health psychology and mental health*. New Jersey: Salem Pres.
- Fraley, R. C., Waller, N. G. and Brennan, K. A. (2000). An item response theory analysis of self-report measures of adult attachment. *Journal of Personality and Social Psychology*, 78, 350-365.
- George, D. and Mallery, P. (2010). *SPSS for Windows step by step. A simple study guide and reference* (10. Baskı). GEN, Boston, MA: Pearson Education, Inc, 10.
- Gerber, Z., Tolmacz, R., and Doron, Y. (2015). Self-compassion and forms of concern for others. *Personality and Individual Differences*, 86, 394-400.
- Giddens, A., and Sutton, P. W. (2009). *Sociology*. Cambridge, UK: Polity Press.
- Gilbert, P. (2005). *Compassion and cruelty: A biopsychosocial approach. Compassion: Conceptualisations, research and use in psychotherapy*. London: Routledge.
- Good, G. E., Thomson, D. A., and Brathwaite, A. D. (2005). Men and therapy: Critical concepts, theoretical frameworks, and research recommendations. *Journal of Clinical Psychology*, 61(6), 699-711.
- Goldenson, J., Geffner, R., Foster, S. L., and Clipson, C. R. (2007). Female domestic violence offenders: Their attachment security, trauma symptoms, and personality organization. *Violence and victims*, 22(5), 532-545.
- Gressard L.A., Swahn M.H., and Tharp, A.T. (2015) A first look at gender inequality as a societal risk factor for dating violence. *Am J Prev. Med*, 49, 448-457.
- Günay, G., ve Bener, Ö. (2011). Kadınların toplumsal cinsiyet rolleri çerçevesinde aile içi yaşamı algılama biçimleri. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 153(153).

- Hazan, C., and Shaver, P. (1987). Romantic love conceptualized as an attachment process. *Journal of personality and social psychology*, 52(3), 511.
- Heise, L.L. (1998). Violence against women: An integrated, ecological framework. *Violence Against Women*, 4, 262-290.
- Hooper, C. (2001). *Manly states: Masculinities, international relations, and gender politics*. Columbia University Press.
- Joeng, J.R., Turner, S.L., Kim, E.Y., Choi, S.A., Kim, J.K. and Lee, Y.J. (2017). Data for Korean college students' anxious and avoidant attachment, self-compassion, anxiety and depression. *Data in Brief*, 13, 316-319.
- Kamışlı, E., ve Arı, E. (2019). Toplumsal cinsiyet rolleri ve aile işlevselliğinin problem çözme becerilerine etkisi. *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 18(35), 755-769.
- Kaura, S. A. and Lohman, B. J. (2007). Dating violence victimization, relationship satisfaction mental health problems, and acceptability of violence: A comparison of men and women. *Journal of Family Violence*, 22, 367-381.
- Kelmendi, K. (2020). Exploring masculine gender role stress and intimate partner violence among male students in Kosovo. *Psychology of Men and Masculinities*, 21(3), 479-489.
- Kimmelmeier, M. (2007). Zimbardo Prison Experiment. *The Blackwell Encyclopedia of Sociology*. 1(4), 1-4.
- Koçak, Y. Ç., ve Can, H. Ö. (2019). Flört şiddeti: Tanımı, sınıflaması ve değerlendirmesi. *Turkiye Klinikleri Obstetric-Women's Health and Diseases Nursing-Special Topics*, 5(3), 43-53.
- Lee, M., Reese-Weber, M., and Kahn, J. H. (2014). Exposure to family violence and attachment styles as predictors of dating violence perpetration among men and women: A mediational model. *Journal of interpersonal violence*, 29(1), 20-43.
- Marshall, G. A., and Furr, L. A. (2010). Factors that affect women's attitudes toward domestic violence in Turkey. *Violence and Victims*, 25(2), 265-277.
- McDermott, M. J., Tull, M. T., Soenke, M., Jakupcak, M., and Gratz, K. L. (2010). Masculine gender role stress and posttraumatic stress disorder symptom severity among inpatient male crack/cocaine users. *Psychology of Men and Masculinity*, 11(3), 225-232.
- Mikulincer, M. and Goodman, G. S. (2006). *Attachment styles, sex motives, and sexual behavior: evidence for gender-specific expressions of attachment dynamics: In dynamics of romantic love*, The Guilford Press, New York.
- Mikulincer, M. and Shaver, P. R. (2007). *Attachment processes and couple functioning. Attachment in adulthood: Structure, dynamics, and change*, United States of America: The Guilford Press.
- Moore, T. M., Stuart, G. L., McNulty, J. K., Addis, M. E., Cordova, J. V., and Temple, J. R. (2010). Domains of masculine gender role stress and intimate partner violence in a clinical sample of violent men. *Psychology of Violence*, 1, 68-75.
- Nabilah, V. A., and Kusristanti, C. (2022). Adolescent women with experience of dating violence: self-compassion and posttraumatic growth. *Psychological Research on Urban Society*, 4(2), 1-10.
- Neff, K. D. and McGehee, P. (2010). Self-compassion and psychological resilience among adolescents and young adults. *Self and Identity*, 9(3), 225-240.

- Neff, K. D., and Beretvas, S. N. (2013). The role of self-compassion in romantic relationships. *Self and Identity*, 12(1), 78-98.
- Neff, K. D. (2003). The development and validation of a scale to measure self-compassion. *Self and Identity*, 2(3), 223-250.
- Neff, K., and Germer, C. (2017). *Self-compassion and psychological*. The Oxford handbook of compassion science, United States of America: Oxford University Press.
- Paradis, G., and Maffini, C. S. (2021). Navigating intercultural relational dynamics: The roles of attachment and cultural values. *Journal of Multicultural Counseling and Development*, 49(4), 199-213.
- Pekel, E. (2019). Toplumsal cinsiyet rolleri ve kadının çalışma hayatındaki konumu. *Balkan ve Yakın Doğu Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(1), 30-39.
- Price E.L., and Byers, E.S. (1999). Dating violence research team. The attitudes towards dating violence scales: Development and initial validation. *Journal of Family Violence*, 14, 351-75.
- Sakallı, N., ve Türkoğlu, B. (2019). "Erkek" olmak ya da olmamak: Sosyal psikolojik açıdan erkeksilik/erkeklik çalışmaları. *Türk Psikoloji Yazıları*, 22(44), 52-76.
- Sancar, S. (2008). *Erkeklik imkânsız iktidar: Ailede, piyasada ve sokakta erkekler*. İstanbul: Metis Yayınları.
- Schröder, M., Lüdtke, J., Fux, E., Izat, Y., Bolten, M., Gloger-Tippelt, G., ... and Schmid, M. (2019). Attachment disorder and attachment theory—Two sides of one medal or two different coins?. *Comprehensive psychiatry*, 95, 152-139.
- Selçuk, K. T., ve Avcı, D. (2018). Üniversite öğrencilerinde flört şiddetine maruziyet: Flört şiddetine yönelik tutumların ve toplumsal cinsiyet algısının şiddete maruziyet ile ilişkisi. *Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 9(3), 302-308.
- Selçuk E., Günaydın G., Sümer, N., Uysal, A. (2005). Yetişkin bağlanma boyutları için yeni bir ölçüm: Yakın İlişkilerde Yaşantılar Envanteri-II'nin Türk örnekleminde psikometrik açıdan değerlendirilmesi. *Türk Psikoloji Yazıları* 8, 1-11.
- Sommerfeld, E., and Shechory Bitton, M. (2020). Rejection sensitivity, self-compassion, and aggressive behavior: The role of borderline features as a mediator. *Frontiers in psychology*, 11, (44), 1-8.
- Stolorow R.D., Brandchaft B., and Atwood G.E. (2014). *Psychoanalytic treatment: An intersubjective approach*. Hillsdale, NJ: The Analytic Press.
- Sümer, A. S. (2008). *Farklı öz-anlayış (self-compassion) düzeylerine sahip üniversite öğrencilerinde depresyon, anksiyete ve stresin değerlendirilmesi* [Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü].
- Tatum, K. J. (2012). *Adherence to gender roles as a predictor of compassion and self-compassion in women and men* [Doktora Tezi, Baylor University]. ProQuest Dissertations & Theses Full Text (document ID 1080566310) adresinden ulaşılmıştır.
- Temple J.R., Choi H.J., Reuter T., Wolfe D., Taylor C.A., and Madigan S. (2018) Childhood corporal punishment and future perpetration of physical dating violence. *J Pediatr*, 194, 233-237.
- Terzioğlu, F. ve Taşkın, L. (2008). Kadının toplumsal cinsiyet rolünün liderlik davranışlarına ve hemşirelik mesleğine yansımaları. *C.Ü. Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi*, 12(2), 62-67.
- Thompson, W. E. (1986). Courtship violence: Toward a conceptual understanding. *Youth and Society*, 18, 162-176.

- Türk Dil Kurumu [TDK]. (2021). *Türk Dil Kurumu*. <https://sozluk.gov.tr> adresinden alınmıştır.
- Türk, B., Hamzaoğlu, N., ve Yayak, A. (2020). Flört şiddeti üzerine bir inceleme. *Türkiye Klinikleri Adli Tıp ve Adli Bilimler Dergisi*.
- Ulloa, E. C., Martinez-Arango, N., and Hokoda, A. (2014). Attachment anxiety, depressive symptoms, and adolescent dating violence perpetration: A longitudinal mediation analysis. *Journal of Aggression, Maltreatment and Trauma*, 23(6), 652-669.
- Vatandaş, C. (2007). Toplumsal cinsiyet ve cinsiyet rollerinin algılanışı. *Sosyoloji Konferansları Dergisi*, 2(35), 29-56.
- Weisskirch, R. S., and Delevi, R. (2012). Its over b/nun me: Technology use, attachment styles, and gender roles in relationship dissolution. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*, 15(9), 486-490.
- World Health Organization [WHO]. (2013). *Violence and Injury Prevention*. World Health Organization: https://www.who.int/violence_injury_prevention/violence/en/ adresinden alınmıştır.
- Yarnell, L. M., and Neff, K. D. (2013). Self-compassion, interpersonal conflict resolutions, and well-being. *Self and Identity*, 12(2), 146-159.
- Yılmaz, A. (2009). *Suçta yönelmiş ve yönelmemiş 14-18 yaş arası ergenlerin empati düzeylerinin ve ana-baba tutumlarının incelenmesi* [Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü].
- Yumuşak, A., ve Şahin, R. (2014). Flörtte şiddete yönelik tutum ölçeklerinin güvenirlik ve geçerlik çalışması. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 49(49).
- Zapata-Calvente, A. L., Moya, M., Megías, J. L., and Bohner, G. (2019). Automatic associations and conscious attitudes predict different aspects of men's intimate partner violence and sexual harassment proclivities. *Sex Roles*, 81, 439-455.
- Zessin, U., Dickhäuser, O., and Garbade, S. (2015). The relationship between self-compassion and well-being: A meta-analysis. *Applied Psychology: Health and Well-Being*, 7(3), 340-364.
- Zeyneloğlu, S. and Terzioğlu, F. (2011). Development and psychometric properties gender roles attitude scale. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 40(40), 409-420.